

Rekommendationer angående fotröta vid riksbedömning och baggauktion 2013

Bakgrund

Fotröta är en smittsam klövsjukdom hos får orsakad av bakterien *Dichelobacter nodosus*. Sjukdomen diagnostiserades i Sverige första gången 2004. Smittan sprids huvudsakligen genom inköp av djur. Eftersom antalet smittade besättningar hittills tycks vara lågt, finns goda möjligheter att begränsa smittspridningen inom landet.

Sjukdomen kan förekomma i olika former. Den aggressiva formen förlöper med nedsmältning av sulhornet medan den lindriga formen begränsas till ett smetigt eksem och nedsmältning av horn i klövspalten. Vid båda formerna förekommer en karaktäristisk unken lukt. Fåren uppvisar varierande grad av hälta. För att fotröta ska utvecklas krävs att klövspalthuden är försvagad och att ett klövspalteksm utvecklas. För att bedöma om en besättning har fotröta, krävs undersökning av veterinär med speciella kunskaper.

Fotröta kan bekämpas med behandlingar enligt ett speciellt program. Inkonsekventa behandlingar (punktvisa fotbad eller antibiotikabehandlingar) lindrar symtomen men utrotar inte sjukdomen. Istället kan smittan döljas för att blossa upp i en ny besättning om djur säljs. Symtom på sjukdomen uppträder under för bakterien gynnsamma miljöförhållanden som ofta bara inträffar under en del av året. Därför bör ett helt år med symtomfrihet i besättningen förflyta för att man ska kunna anta att den är smittfri.

För att förhindra smittspridning till andra besättningar ska djur från besättningar där fotröta diagnostiserats eller misstänkts under senaste året inte säljas. Djurägare som deltar med sina djur i riksbedömning eller baggauktion ska intyga

- a) att inga tecken på fotröta förekommit i besättningen under det senaste året
- b) att fotbad i förebyggande syfte inte utförts under det senaste året

Fotbad utan att säker diagnos har ställts avrådes ifrån. Kontakta istället Fårhålsövärderna för utredning. Tidigare smittad besättning ska vara efterkontrollerad av veterinär enligt anvisningar från Fårhålsövärderna.

Rekommendationer för riksbedömning och baggauktioner

- Vid anmälan till riksbedömning upplyses djurägaren om att underskriven djurägarförsäkrans krävs (hämtas på www.svdhv.org, www.faravelsforbundet.com eller www.lammproducenterna.org eller tillhandahålls av arrangören).
- Inför baggauctionen skickas djurägarförsäkrans tillsammans med övriga handlingar till auktionskommittén.
- Efter riksbedömning hålls djuret/djuren avskilda från besättningen fram till auktionen.
- Om besättningen är sanerad men inte efterkontrollerad kan baggar ändå riksbedömas under förutsättning att särskilda, av Fårhålsövärderna uppställda villkor, är uppfyllda. Kontakta Fårhålsövärderna för ytterligare information
- Vid hemkomst inspekteras klövarna noggrant av köparen och verkas vid behov. Fotbad i 10 % zinksulfatlösning under 5-30 minuter rekommenderas. Djuren skall efter badet stå på ren, torr yta i 30-60 minuter. Sedvanligt karantänsförfarande i 3-4 veckor rekommenderas, varpå klövarna inspekteras och djuren fotbadas igen.

DJURÄGARFÖRSÄKRAN

Härmed intygas

- a) att inga tecken på fotröta förekommit i min besättning under det senaste året
- b) att fotbad endast utförts som en säkerhetsåtgärd vid inköp av djur. Inga andra djur i besättningen har fotbadats eller genomgått annan förebyggande behandling med anledning av fotröta under det senaste året.

Jag är medveten om att inga djur får säljas från en besättning som haft fotröta, utan att den först efterkontrollerats enligt anvisningar från Fårhälsovården.

Datum.....

Underskrift.....

Namnförtydligande.....